

A child with dark hair, wearing a grey hoodie and red pants, is seen from behind riding a small bicycle on a wooden pier. The pier extends into a calm blue sea under a clear sky. The child is holding the handlebars and looking out towards the horizon.

INTERNATIONALE INSPIRATIE VOOR DE AANPAK 'ALLE KINDEREN EEN FIETS'

VOORWOORD

Nederland is een fietsland maar toch zijn er duizenden kinderen die niet fietsen, vaak omdat ze geen fiets hebben. In een rijk land als Nederland zou dat eigenlijk niet zo moeten zijn. Een fiets stelt kinderen in staat om mee te doen, samen naar school te fietsen, naar de sportvereniging of bibliotheek, de stad te verkennen en gezond bezig te zijn. Gelukkig zijn er in veel gemeenten initiatieven om daar iets aan te doen en ook de ANWB heeft haar kinderfietsenplan. Hierdoor zijn al veel kinderen die opgroeien in armoede toch van een fiets voorzien.

Toch worden nog lang niet alle kinderen en jongeren zonder fiets bereikt en daarom is dit een van de speerpunten voor de [TourdeForce](#) (een samenwerkingsverband van de drie overheidslagen om het fietsen te stimuleren). De ambitie is dat alle kinderen en jongeren in Nederland kunnen fietsen en een fiets tot hun beschikking hebben. We voeren pilots uit in meer dan 15 steden, waaronder de pilot 'ieder kind een fiets'. Als gemeenten en provincies willen we graag leren van anderen, in dit geval van het buitenland, omdat het ontwikkelen van een goed lopende praktijk niet eenvoudig is en we niet zomaar alle kinderen die dat nodig hebben aan een fiets kunnen helpen.

Via de [Dutch Cycling Embassy](#) brengen we veel fietskennis naar het buitenland en in dit geval kunnen we ook kennis en ervaring ophalen. We zien in veel landen, overal ter wereld, namelijk prachtige voorbeelden van initiatieven om kinderen en jongeren aan een fiets te helpen en te leren fietsen, omdat het ook daar nodig is. Vaak opereren deze initiatieven buiten de overheid om, van onderop, en worden ze gesteund door uiteenlopende fondsen.

Wat kunnen we leren van die initiatieven? [Mobycon](#) heeft voor ons een overzicht gemaakt, veel voorbeelden verzameld en gekeken naar diverse criteria en succesfactoren. Wij hopen dat dit inspiratie biedt voor Nederlandse gemeenten, provincies en maatschappelijke organisaties om ook in Nederland met succes te werken aan 'ieder kind een fiets'. Als TourdeForce willen we de komende tijd met deze goede voorbeelden zoveel mogelijk stakeholders bereiken, in de hoop dat zij hiervan kunnen leren en ter inspiratie om hiermee ook zelf aan de slag te gaan.

Lucas Harms, Dutch Cycling Embassy
Hugo van der Steenhoven, TourdeForce

INHOUD

VOORWOORD			2
INLEIDING			4
IEDER KIND EEN FIETS			5
INSPIRATIE UIT HET BUITENLAND			6
GELEERDE LESSEN			7
VOORBEELD INITIATIEVEN			9
The WRENCH	10	Variety – Bikes for Kids	25
A'pen op wieltjes	11	B!KE Community Bike Shop	26
Recycle y'bike	12	Aromeiazero	27
Dr Cranky's	13	Mierz Wysoko	28
Bike New York	14	Neue Arbeit GmbH	29
Bikes Not Bombs	15	Fahrradgang	30
Fietsbieb	16	De Vélosbutikk	31
Op Wielekes	17	Pikala Bikes	32
Pedal Society	18	Cyclonomia	33
Story Riders	19	VeloKitchen	34
Wheels for Wellbeing	20	Vélorution	35
Solicycle	21	Bike! Bike!	36
Stiftung Kinderglück	22	Bike Collectives Network	37
Rückenwind	23	L'Heureux Cyclage, Le réseau	
Ecovolis	24	des ateliers participatifs et solidaires	38

Colofon

Titel: Internationale inspiratie voor de aanpak 'Alle kinderen een fiets'

Datum: Maart 2021

Opdrachtgever: Tour de Force, in samenwerking met de Dutch Cycling Embassy

Projectteam Mobycon: Angela van der Kloof en Stephen Kurz

Beeldmateriaal: Mobycon, Unsplash, Sander Foederer, coverfoto: Guillaume de Germain / Unsplash

© 2021 Mobycon

INLEIDING

Een fiets geeft kinderen en jongeren zelfstandigheid en vrijheid. Met de fiets kom je gemakkelijk op school, kun je zelfstandig met je vrienden afspreken en heb je de mogelijkheid om naar de sportclub te gaan die buiten je eigen wijk ligt. De meeste kinderen in Nederland hebben een fiets en maken er veel gebruik van. Wereldwijd zijn onze kinderen en jongeren koplopers in het gebruik van de fiets. Jongeren tussen de 12 en 17 jaar zitten gemiddeld 26 minuten per dag op de fiets, die ze gebruiken voor 55% van hun ritten. Wat wereldwijd gezien ook opvalt, is dat meisjes vrijwel evenveel fietsen als jongens. Er is geen ander land waar zoveel gefietst wordt door meisjes.

Met deze positieve cijfers voor ogen, kan het lastig zijn om je voor te stellen dat er in Nederland ook een groep kinderen en jongeren is die niet fietst. Zij hebben door omstandigheden geen fiets en dit belemmert hen in de mogelijkheden om volop mee te doen buiten op straat, op school, bij stages en om naar de sportclub te gaan. Het aanschaffen van een fiets is voor 1 op de 9 kinderen in Nederland een te dure uitgave. Dit zijn kinderen en jongeren die opgroeien in armoede. Om deze kinderen meer kansen te geven om mee te doen en de armoede te doorbreken, zijn er verschillende initiatieven in Nederland die fietsen inzamelen, repareren en uitgeven.

In 2015 startte de ANWB met het Kinderfietsenplan, waarbij zij stellen dat ieder kind recht heeft op een fiets om op die manier mee te kunnen doen in de maatschappij. Het Kinderfietsenplan houdt in dat leden van de ANWB fietsen inzamelen, dat er samengewerkt wordt met bestaande fietsenwerkplaatsen in het land die de fietsen opknappen en dat er in samenwerking met lokale partners voor gezorgd wordt dat de opgeknapte fietsen op de juiste plek terechtkomen.

IEDER KIND EEN FIETS

Op dit moment worden er in meerdere steden in het land pilots uitgevoerd. Deze pilots zijn erop gericht om lokaal voor 'Ieder Kind een Fiets' te organiseren. Een van de uitdagingen voor de pilots is om te komen tot een langdurige samenwerking, die goed vindbaar is voor de doelgroep én voor professionals in de stad. Een andere uitdaging is het opschalen van activiteiten, omdat er veel fietsen nodig zijn. Het is ook zaak ervoor te zorgen dat de kinderen die een fiets krijgen, deze daadwerkelijk kunnen gebruiken. Wanneer het nodig is betekent dit dat ze de kans krijgen te leren fietsen en een band (kunnen laten) plakken of een batterij van de lamp vervangen.

Behalve uitdagingen, zijn er ook allerlei kansen. Allereerst is er de mogelijkheid om banen te creëren. Het repareren van de fietsen hoeft niet per se door vrijwilligers gedaan te worden. Ook jongeren die uitgevallen zijn op school of mensen met een afstand tot de arbeidsmarkt hebben een plek bij deze initiatieven. Dit zou verder uitgebouwd kunnen worden met andere manieren om jongeren meer baankansen te geven die fiets gerelateerd zijn.

Een tweede kans is dat de fietsen niet per se weggegeven hoeven te worden. Ze kunnen ook langdurig uitgeleend worden. Zo kan er een circulair systeem ontstaan waarbij er geen tekort aan fietsen is.

Een derde kans is dat de plek in de wijk waar de fietsen uitgegeven of uitgeleend worden, een plek kan worden waar meer fietsgerelateerde activiteiten georganiseerd worden. Denk daarbij aan fietslessen voor de kinderen en de ouders en vervolgvacaties die van daaruit ontstaan. Ook kunnen er andere combinaties ontstaan die het geheel versterken.

INSPIRATIE UIT HET BUITENLAND

Het opknappen van fietsen voor gebruik door kinderen en jongeren wordt wellicht al gedaan sinds het begin van de 20e eeuw. Dit gebeurt natuurlijk niet alleen in Nederland. Wereldwijd zijn er honderden initiatieven die op de een of andere manier van doen hebben met het verzamelen, opknappen en uitgeven van fietsen aan kinderen en jongeren. In Noord-Amerika opereren ze vaak als Community Bike Shop, meer recent zijn er in allerlei steden in de wereld *Bike Kitchens* opgezet en in Italië spreekt men van een *Ciclofficina*.

De beschikbaarheid van betaalbare (tweedehands) en passende (kinder)fietsen is in veel landen minder vanzelfsprekend dan in Nederland, waardoor er op allerlei plaatsen met veel creativiteit en passie aan het recyclen van fietsen gewerkt wordt. Vaak zijn dit initiatieven, projecten en organisaties die niet door de overheid opgezet zijn en niet alle initiatieven ontvangen overheidsgeld. Zij vinden wegen om met behulp van sponsoring, fondsenwerving, verkoop of verhuur van fietsen en het bieden van allerlei (fiets)diensten hun begroting rond te krijgen.

GELEERDE LESSEN

Kijkend naar talrijke voorbeelden die op de een of andere manier fietsen inzamelen, opknappen en uitgeven aan kinderen, is er een aantal lessen die we kunnen destilleren. Deze lessen zijn bedoeld als inspiratie voor iedereen die al betrokken is bij een dergelijk initiatief of erover denkt om in de eigen omgeving iets op te zetten.

In totaal hebben we 11 lessen geformuleerd, die hieronder kort beschreven staan. We kleuren deze omschrijvingen in het volgende hoofdstuk in met voorbeelden van bestaande organisaties. De voorbeelden bevatten over het algemeen meer dan één les uit onderstaande lijst. Het lijkt erop dat juist het combineren van meerdere doelen een grotere kans van slagen heeft op een langdurig initiatief. Ook valt op dat veel initiatieven ruim aandacht besteden aan het verwerven van fondsen of sponsors buiten de overheid om. Ook die insteek lijkt de kans op het langdurig voortbestaan van een initiatief te vergroten.

1. DE BREDERE FOCUS: VOORBIJ DE FIETS

Deze organisaties kijken breder dan alleen naar de fiets. Dit heeft als voordeel dat de organisatie meer kans heeft om zichtbaar te zijn en daardoor een grotere bekendheid heeft.

Dit kan betekenen dat er meer middelen beschikbaar zijn en meer mogelijkheden om langdurend te zijn. Een nadeel kan zijn dat het thema van fietsen voor kinderen ondergesneeuwd raakt in het grote geheel.

2. EEN BREDERE DOELGROEP: NIET PER SE DE FOCUS OP KINDEREN EN JONGEREN

Deze organisaties werken niet specifiek met en voor kinderen en jongeren, maar voor alle leeftijden. Dit heeft als voordeel dat de organisatie meer kans heeft om zichtbaar te zijn en daardoor een grotere bekendheid heeft. Dit kan betekenen dat er meer middelen beschikbaar zijn en meer mogelijkheden om langdurend te zijn. Een nadeel kan zijn dat de doelgroep kinderen en jongeren ondergesneeuwd raakt in het grote geheel.

3. JONGERENPROGRAMMA

Er zijn veel initiatieven die zich op kinderen tot een jaar of 12 richten, maar het is belangrijk ook te kijken naar de groep van 12 tot 18 jaar. In deze leeftijdsgroep is het belangrijk om een zelfstandige vorm van mobiliteit te hebben, om zo vrienden te kunnen ontmoeten, naar school of opleiding te kunnen gaan of om op de plek van een bijbaan te komen. Deze initiatieven zetten zich vaak ook in om de jongeren actief te houden en te zorgen dat zij een perspectief voor de toekomst ontwikkelen.

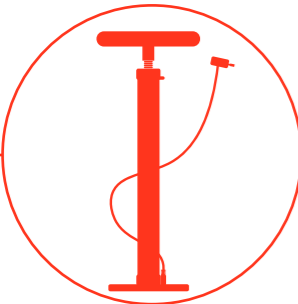
4. DE FIETSOTHEEK (BICYCLE LIBRARY)

Het centrale idee van de Fietsotheek is dat ieder kind toegang heeft tot een kwalitatief goede fiets in de geschikte maat. Aanvullend worden ongebruikte kinderfietsen, zitjes en andere te recyclen fietsaccessoires ingezameld en hergebruikt.

5. CIRCULAIRE ECONOMIE

Oude fietsen worden geüpicycled en vinden een nieuwe eigenaar. Ook worden oude fietsen gestript, de onderdelen gesorteerd, schoongemaakt en hergebruikt. Vaak gaat het hier om organisaties die mensen leren om zelf je fiets te onderhouden en repareren. Ook het gereedschap waarmee fietsen gerepareerd worden, wordt uitgeleend en hergebruikt.

6. HET BIEDEN VAN FIETSDIENSTEN OM GELD TE VERDIENEN

Om voldoende middelen te hebben om de werkplaats te runnen en fietsen te kunnen doneren of uit te lenen aan kinderen, hebben deze initiatieven fietsdiensten opgezet waarmee ze geld verdienen. Dit geld gaat 'in de pot' van de organisatie. Daarmee worden ze minder afhankelijk van donaties of subsidies van overheden, bedrijven en particulieren. Veel mensen kopen liever een dienst waarmee ze ook nog eens een organisatie steunen, dan dat ze alleen geld doneren.

7. LIDMAATSCHAP

Diverse organisaties werken met een lidmaatschap systeem. Leden krijgen bijvoorbeeld korting op onderdelen of services en worden uitgenodigd voor activiteiten. De leden laten op hun beurt zien dat zij de organisatie steunen.

8. STORYTELLING, CAMPAGNES EN ZICHTBAARHEID

Mensen zijn dol op verhalen en een goed verteld verhaal is goud waard. Het draagt bij aan zichtbaarheid en herkenbaarheid waardoor een breder publiek bereikt wordt. Dit helpt bij fondsenwerving, het vinden en binden van vrijwilligers en zorgt voor meer kans op samenwerking met partners.

9. VERSTERKEN VAN DE GEMEENSCHAPSZIN

Deze initiatieven combineren het verstrekken van fietsen aan mensen of families met lage inkomens, met het organiseren van activiteiten om daarmee mensen bij elkaar te brengen en het versterken van de sociale samenhang. Door aansprekende activiteiten te organiseren lukt het deze initiatieven ook om in de media te komen en zo de zichtbaarheid te vergroten. Dit kan weer leiden tot bijvoorbeeld meer kansen op samenwerking met andere organisaties of het vinden van nieuwe vrijwilligers.

10. KINDEREN MET EEN BEPERKING OF HANDICAP

Deze organisaties hebben specifiek oog voor kinderen met een beperking of handicap. Vaak is er een aangepaste fiets nodig en bij het leren repareren van een fiets iets anders nodig dan bij andere kinderen.

11. KENNIS DELEN

Een aantal initiatieven geven op hun website aan dat zij graag hun kennis delen met anderen die een soortgelijk initiatief willen opzetten. Ook hebben we initiatieven opgenomen die geheel gericht zijn op het delen van kennis tussen Community Bike Shops onderling.

VOORBEELD INITIATIEVEN

Op de volgende pagina's geven we 29 voorbeelden van bestaande initiatieven en organisaties die zich (onder andere) bezighouden met het verzamelen, opknappen en/of uitgeven van fietsen aan kinderen en jongeren. De voorbeelden komen uit 14 landen. Bij ieder voorbeeld geven we met behulp van icoontjes aan onder welke categorieën van inspiratie het voorbeeld valt. Zo kun je gemakkelijk zoeken naar voorbeelden die passen bij de categorie waarvoor je op zoek bent naar inspiratie.

Naast de voorbeelden die we hier presenteren zijn er in de wereld nog veel meer mooie, soortgelijke organisaties. Helaas zijn die niet allemaal goed in beeld en past het niet om al die mooie initiatieven op te nemen. We hebben ervoor gekozen om voorbeelden te selecteren die een goede spreiding hebben over de verschillende categorieën en die enigszins geografisch verspreid zijn. We zijn ons ervan bewust dat we veel organisaties helemaal niet in beeld hebben, omdat we vooral gekeken hebben naar organisaties die we zelf al kenden, aangevuld met informatie van het internet. Deze informatie is over het algemeen alleen beschikbaar in de eigen taal, waardoor onze mogelijkheden om meer voorbeelden te vinden beperkt waren.

De bedoeling van dit boekje is om te inspireren met voorbeelden uit een divers aantal landen. Van daaruit willen we graag met elkaar in gesprek gaan. Deel dus vooral de andere voorbeelden die je kent op sociale media, in blogs en dergelijke. In de toekomst worden dan nog meer initiatieven zichtbaar voor een breder publiek.

THE WRENCH

LOCATIE:

Winnipeg, Canada

CATEGORIE:

- Jongeren
- Gemeenschapszin
- Circulair

De *Winnipeg Repair Education and Cycling Hub (WRENCH)*, opgericht in 2010, is een organisatie die in het leven is geroepen om een levendige gemeenschap te creëren. Dit doen ze door barrières weg te nemen om zelf een fiets in elkaar te zetten of een fiets te onderhouden. De focus ligt daarbij op jongeren. Met een vestiging in een achterstandswijk streeft de WRENCH ernaar om toegang te bieden tot fietsen aan jongeren die het zich normaal gesproken niet kunnen veroorloven. Ze bevorderen de onafhankelijkheid van jongeren door hen te leren hoe je een fiets kan maken en onderhouden. Voor de WRENCH zijn zowel de thema's liefdadigheid en sociale rechtvaardigheid van belang als het thema duurzaamheid.

WERKWIJZE

WRENCH wordt gefinancierd door private sponsors en de regionale en lokale overheid. WRENCH heeft een raad van bestuur, een kleine groep betaald personeel en een grote groep vrijwilligers. Ze werken met een regulier programma en organiseren inloopworkshops. WRENCH werkt samen met de vele fietsorganisaties in de stad.

ACTIVITEITEN

WRENCH staat vooral bekend om haar *earn-a-bike* programma en de inloopworkshops. Het *earn-a-bike* programma bestaat uit 8-12 workshops of een vijfdaags kamp waarin jongeren alle stappen leren om zelf een fiets in elkaar te zetten. Aan het einde van het programma heeft elke deelnemer een zelfgemaakte fiets inclusief helm, slot en fietslicht. Deelnemers komen vaak via andere organisaties bij dit programma terecht. WRENCH biedt nog een gelijkwaardig naschools programma aan, genaamd *Youth Bike Builders*. Degenen die dit programma succesvol afronden, komen in aanmerking voor een zomerbaan bij WRENCH.

De *inloopworkshops* zijn geschikt voor iedereen die zijn fiets moet repareren en bereid is om dit zelf te doen met de hulp van de medewerkers van WRENCH. Om ervoor te zorgen dat geld geen belemmering vormt, worden de workshops aangeboden voor een vrijwillige donatie of in ruil voor vrijwilligersuren (gemiddeld 4,5 uur voor een fiets). Er wordt samengewerkt met lokale afvalbeheerders om fietsen in te zamelen. Onlangs heeft WRENCH een nieuwe locatie geopend met een oude goederentreinwagen in The Forks, in een centraal gelegen historisch deel van de stad.

A'PEN OP WIELTJES

LOCATIE:

Antwerpen, België

CATEGORIE:

- Fietsotheek
- Lidmaatschap

A'pen op wieltjes draag bij aan een duurzame samenleving waarin iedereen kan meedoen. Ze zijn van mening dat kosten geen belemmering mogen vormen voor het maken van keuzes voor duurzame mobiliteit. Door een goedkoop leensysteem voor fietsen te creëren, bieden ze kinderen de mogelijkheid om over een fiets te beschikken. Ook als hun ouders het zich niet kunnen veroorloven om regelmatig in een nieuwe fiets te investeren. Als het kind een grotere fiets nodig heeft, kunnen gebruikers deze gratis inruilen voor een andere fiets.

WERKWIJZE

A'pen op wieltjes wordt gefinancierd door donaties aan het goede doel en inkomsten gegenereerd door jaarabbonnementen. De organisatie wordt gerund door vrijwilligers.

ACTIVITEITEN

Om ervoor te zorgen dat de service voor iedereen betaalbaar is, is er een aantal betalingsuitzonderingen in de service ingebouwd. Zo zijn basisreparaties inbegrepen in de jaarlijkse abonnementskosten. Er is ook een verlaagd abonnementsbedrag beschikbaar voor mensen met een laag inkomen. Het gereduceerde tarief is ook van toepassing als gebruikers een fiets schenken. Daarnaast staan ze open voor donaties. Sinds de oprichting in 2015 is het initiatief uitgebreid naar met drie locaties in de hele Antwerpse regio.

RECYCKE Y'BIKE

LOCATIE:

Newcastle, Verenigd Koninkrijk

CATEGORIE:

- Circulair
- Bredere doelgroep
- Fietsdiensten
- Jongerenprogramma

Recycke y'bike is een liefdadigheidsinstelling die in 2006 is opgericht. De organisatie promoot fietsen in sociaal achtergestelde gemeenschappen in Noordoost-Engeland en Gambia, als een manier om mensen uit de armoede te halen. Als onderdeel van hun werkzaamheden leren ze mensen praktische en mechanische vaardigheden aan waarmee zij zelf de fietsen kunnen repareren en onderhouden. In het Verenigd Koninkrijk richten ze zich op personen met een laag inkomen, vluchtelingen en asielzoekers.

WERKWIJZE

Het team van Recycke y'bike bestaat uit meer dan 40 vrijwilligers, met een achtergrond als veteraan, vluchteling, asielzoeker of jongeren onder de 18 jaar. Om inkomsten te genereren biedt de organisatie lessen aan in fietsonderhoud, reparatiediensten en door verkoop van opgeknapte fietsen en onderdelen.

ACTIVITEITEN

De organisatie verzamelt, repareert en deelt fietsen uit aan mensen in nood. Naast het uitdelen van fietsen bieden ze ook reparatielessen aan waarbij mensen in de winkel hun eigen fiets kunnen repareren met hulp van een vrijwilliger.

Elke maand stuurt Recycke y'bike ongeveer 75 fietsen naar partners in Gambia die ze verdelen onder kinderen die in afgelegen gebieden wonen, zodat ze gemakkelijker toegang hebben tot onderwijs. Ze sturen ook ongeveer 40 fietsen naar de Deerbolt-gevangenis, waar ze worden opgeknapt door jonge delinquenten, zodat ze vaardigheden leren die ook na hun vrijlating van pas kunnen komen.

DR CRANKY'S

LOCATIE:

Melbourne, Australië

CATEGORIE:

- Storytelling
- Kennisdelen
- Gemeenschapszin

Dr Cranky's is een vrijwilligersprogramma en een liefdadigheidsinstelling die bestaat uit een groep vrijwillige ouders en scholen. Het doel is om meer fietsen te recyclen, kinderen te laten fietsen en ze te laten deelnemen aan de gemeenschap. De oprichter begon de organisatie op één school en opende daar een *Bicycle Hospital*. Sindsdien is de organisatie uitgebreid naar 12 andere scholen. Ze moedigen gezinnen aan om hun ongebruikte fietsen (in welke staat dan ook) te doneren voor reparatie. Deze fietsen verstrekken ze aan kinderen die zich geen fiets kunnen veroorloven.

WERKWIJZE

Dr Cranky's werkt samen met scholen die opslagruimte bieden voor fietsen en de materialen. Ook de promotie gaat via schoolcommunicatie. Het programma vereist ten minste twee vrijwillige ouders per school. Zij moeten bereid zijn om het schoolprogramma regelmatig voor en na schooltijd te coördineren en uit te voeren (bijv. een keer per week of eens in de twee weken). Dr Cranky's voert alleen basisreparaties uit. Dit wordt gefinancierd door donaties die de kosten van reserveonderdelen en gereedschappen dekken.

ACTIVITEITEN

De organisatie bezit meerdere *Bicycle Hospitals*, waar fietsen worden opgeknapt en aangeboden aan kinderen in nood. Kinderen die een fiets nodig hebben laten hun naam, leeftijd en contactgegevens van hun ouders achter bij het *Bicycle Hospital* van hun school. In afstemming met de ouders van het kind, krijgt het kind een werkende fiets, slot en helm om mee naar huis te nemen als zijn of haar eigendom.

BIKE NEW YORK

LOCATIE:

New York City, USA

CATEGORIE:

- Brede doelgroep
- Lidmaatschap
- Storytelling
- Jongerenprogramma

Al vanaf de jaren '70 neemt Bike New York belemmeringen voor het fietsen weg. Bicycle New York biedt gratis fietseducatieprogramma's aan in vijf stadsdelen, waarbij de nadruk ligt op het verhogen van het aantal fietsers, het emanciperen van de jeugd en het promoten van een gezonde levensstijl. Hierbij leren zowel jongeren als volwassenen om veilig en zelfverzekerd te fietsen. De jeugdprogrammering bestaat uit lessen en evenementen.

WERKWIJZE

De organisatie wordt draaiende gehouden door een raad van bestuur, betaald personeel en vrijwilligers. Activiteiten worden gefinancierd door betaalde jaarlijkse lidmaatschappen. Leden met een lidmaatschap krijgen kortingen bij verschillende lokale winkels en clubartikelen en een toegang tot evenementen. Verder worden inkomsten ook gegenereerd door de verkoop en reparatie van fietsen.

ACTIVITEITEN

Om hun onderwijsprogramma's te financieren runt Bike New York, in samenwerking met veel andere maatschappelijke organisaties, het Recycle-A-Bicycle-programma, waarbij fietsen opgeknapt worden om ze door te verkopen. Ze bezitten ook een *Bike Library*, waar gratis fietsen geleend kunnen worden om in het Shirley Christholm State Park te gebruiken.

BIKES NOT BOMBS

LOCATIE:

Boston, USA

CATEGORIE:

- Brede doelgroep
- Storytelling
- Fietsdiensten
- Jongerenprogramma
- Kinderen met een beperking of handicap
- Circulair

Bikes Not Bombs, opgericht in 1984 en gedreven door sociale rechtvaardigheids- en duurzaamheidsidealen, zamelt jaarlijks ongeveer 5.000 fietsen en talloze onderdelen in. De meeste van deze fietsen worden naar economische ontwikkelingspartners in Afrika, Latijns-Amerika en het Caribisch gebied verscheept, maar veel fietsen krijgen ook een nieuwe bestemming via de jeugdprogramma's van de organisatie. Deelnemende tieners leren veilig fietsen en ontwikkelen technische vaardigheden tijdens de programma's, waarbij ze fietsen gebruiken die ze uiteindelijk mogen houden.

WERKWIJZE

De primaire inkomstenstroom van de organisatie komt vanuit de *Bike Shop*, waar zowel nieuwe als opgeknapte fietsen worden verkocht en servicereparaties worden uitgevoerd. Alle Bikes Not Bombs-programma's worden gerund door jeugdmedewerkers (vrijwilligers) tussen de 15 en 18 jaar.

ACTIVITEITEN

De organisatie heeft een aantal verschillende programma's:

- *Earn-a-bike*: Jongeren van 12 tot 18 jaar leren hoe ze hun eigen fiets in elkaar kunnen zetten en kunnen onderhouden. Aan het einde van het programma hebben zij een eigen, zelfgemaakte fiets.
- *Inloop-Tool time*: Mensen kunnen gratis gebruik maken van gereedschap onder toezicht van vrijwilligers.
- *Bike Institute*: Dit programma is bedoeld voor deelnemers van 15 tot 17 jaar. Zij leren vaardigheden op het gebied van fietsmechanica en doen werkervaring op door te werken in de fietsenwinkel of door te helpen met recyclen en het gereedmaken van internationale verzendingen. Veel deelnemers worden na het voltooien van het programma ingehuurd als betaald personeel.
- *On-the-bike*: Dit programma is gericht op de leeftijdscategorie van 12 tot 18 jaar en bestaat uit groepsritten waarbij deelnemers fietsveiligheid en fietsvaardigheden worden bijgebracht.
- *STRIVE*: Dit programma richt zich op het ontwikkelen van opleidings- en werkgelegenheidskansen voor studenten met een handicap in een verscheidenheid aan loopbaantrajecten en ondersteunt studenten van alle openbare middelbare scholen in Boston.

FIETSBIEB

LOCATIE:

Brugge, België

CATEGORIE:

- Fietsotheek
- Fietsdiensten
- Lidmaatschap

Het primaire doel van dit initiatief is om kinderen te stimuleren om te fietsen vanwege de voordelen op gezondheids- en recreatief gebied. De Fietsbieb biedt een fietsuitleenservice aan ouders die het zich niet kunnen veroorloven om een nieuwe fiets voor hun kind aan te schaffen of aan degenen die er om duurzaamheidsredenen een voordeel in zien om voor een jaar een fiets te lenen. Met andere woorden, hun missie is niet alleen gebaseerd op liefdadigheid, maar ook op duurzaamheidsidealen.

WERKWIJZE

De Fietsbieb is een stichting die wordt gerund door vrijwilligers. De stichting genereert inkomsten via activiteiten en fietsevenementen. De Fietsbieb wordt gesponsord door een aantal regionale en nationale overheidsorganisaties. Inkomsten worden daarnaast gegenereerd door het abonnementsgeld dat leden betalen bij hun inschrijving op de Fietsbieb. De borg die leden betalen voor een fiets krijgen ze weer terug bij het inleveren van de fiets. Reparaties zijn niet inbegrepen in het abonnementsgeld.

ACTIVITEITEN

Er is een aantal locaties waar leden een fiets naar keuze kunnen afhalen. Aan het einde van het jaar kunnen leden besluiten of ze de fiets willen houden, willen inruilen voor een ander model of willen terugbrengen in ruil voor de borg.

OP WIELEKES

LOCATIE:

Gent, België

CATEGORIE:

- Fietsotheek
- Lidmaatschap
- Kennis delen

Op Wielekes biedt een fietsuitleenservice aan ouders van kinderen die snel uit een fiets groeien en een paar jaar later een nieuw exemplaar nodig hebben. Deze service is voor iedereen beschikbaar en kan gebruikt worden om praktische redenen. Het is niet expliciet gericht op ouders met een laag inkomen.

WERKWIJZE

De organisatie wordt geheel gerund door vrijwilligers. Het bestaat uit een netwerk van 'Op Wielekes Depots' waar abonnees fietsen kunnen ophalen en inleveren. Inkomsten worden gegenereerd door abonnementen en de organisatie komt aan fietsen door donaties.

ACTIVITEITEN

Naast het leensysteem voor fietsen biedt Op Wielekes ook een gids voor degenen die een Op Wielekes Depot wil starten voor hun eigen gemeenschap. Hierdoor wordt het netwerk voor het delen van fietsen makkelijk verder uitgebreid.

PEDAL SOCIETY

LOCATIE:

Vancouver, Canada

CATEGORIE:

- Brede doelgroep
- Jongerenprogramma
- Versterken gemeenschapszin
- Fietsdiensten

De missie van deze non-profitorganisatie is om leden van de gemeenschap te leren fietsen. Hier hechten ze waarde aan vanwege financiële -, gezondheids- en duurzaamheidsvoordelen die de fiets biedt. Dit doen ze door een verscheidenheid aan programma's aan te bieden aan leden van alle leeftijden en door een gemeenschappelijke fietswinkel te runnen die in 1993 is geopend.

WERKWIJZE

Inkomsten worden gegenereerd door betaalde lidmaatschappen die verschillende voordelen bieden. Daarnaast verdienen ze met hun services vanuit de fietswinkel, zoals reparaties en fietsverkoop. Het geheel wordt georganiseerd door vrijwilligers

ACTIVITEITEN

Naast de programma's die de organisatie voor verschillende groepen aanbiedt, leidt Pedal Society het *Pedals for the People*-programma. Dit programma moet de toegang tot fietsen, onderdelen en accessoires verbeteren en service bieden aan degenen die zich geen vervoer kunnen veroorloven. Hiervoor werken ze samen met externe organisaties.

Verder runt de organisatie een jongerencentrum om kinderen na schooltijd een veilige en comfortabele omgeving te bieden. Hier krijgen jongeren niet alleen de gelegenheid om met anderen om te gaan, maar ook om nieuwe vaardigheden te leren. Het *A Youth Work Experience*-programma biedt jongeren de mogelijkheid om werkervaring op te doen door ze te laten helpen met de algemene activiteiten van Pedal Society.

STORY RIDERS

LOCATIE:

Albuquerque, USA

CATEGORIE:

- Brede focus
- Jongerenprogramma

Story Riders gebruikt de fiets als een educatief hulpmiddel, door wetenschappelijke kennis te koppelen aan fietsonderhoud en veiligheid. Er worden daarnaast groepsritten georganiseerd waarin studenten meer te weten kunnen komen over ecologische en culturele onderwerpen. Dit maakt deel uit van de programmering van het *Center of Southwest Culture Inc.*

WERKWIJZE

Story Riders is onderdeel van een grotere gemeenschapsorganisatie genaamd *Center of Southwest Culture Inc.*, die wordt beheerd door een raad van bestuur en een kleine groep betaald personeel. Inkomsten worden voornamelijk gegenereerd door overheidssubsidies en lokale gemeenschapsactiviteiten.

ACTIVITEITEN

Dit programma is relatief uniek omdat fietsen en fietsonderhoud onderdeel zijn van een groter doel op het gebied van onderwijs en culturele programmering

WHEELS FOR WELLBEING

LOCATIE:

Londen, Verenigd Koninkrijk

CATEGORIE:

- Kinderen met een beperking of handicap
- Bredere doelgroep

Wheels for Wellbeing is opgericht om het leven van mensen met een handicap te verbeteren door hen toegang te geven tot de fysieke, emotionele, praktische en sociale voordelen van fietsen. Hun visie is om meer gehandicapten in het Verenigd Koninkrijk te laten fietsen voor dagelijkse ritten – naar werk, in de vrije tijd of met lichaamsbeweging als doel - en om fietsinfrastructuur inclusief en toegankelijk te maken. Verder proberen ze de houding ten opzichte van gehandicapten te veranderen.

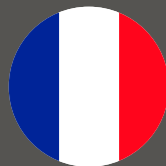
WERKWIJZE

Wheels for Wellbeing vergroot het bewustzijn over gehandicapte fietsers en bouwt de ondersteuning op die ze nodig hebben door samen te werken met lokale, nationale en internationale partners (liefdadigheidsinstellingen, bedrijven, overheid). Hiermee beïnvloeden ze het beleid en de normen voor de fietsinfrastructuur

ACTIVITEITEN

Gebruikmakend van hun vloot van meer dan 200 inclusieve fietsen (bijv. handfietsen, zij-aan-zij fietsen, skelters, et cetera) organiseert Wheels for Wellbeing inclusieve fietssessies voor gehandicapten en hun families, zorgverleners of vrienden. Hier helpen ze deelnemers met het uitproberen van een fiets die het beste bij hen past. Deze sessies vinden plaats in een veilige omgeving, gescheiden van het overige verkeer, zoals een park of gymzaal. Er worden ook sessies voor jongeren (0-18 jaar) en hun gezinsleden georganiseerd. Deelname is gratis en de sessies duren 45 minuten per tijdslot.

Naast de fietssessies worden er regelmatig inloopsessies gehouden voor diegenen die nieuwsgierig zijn en andere fietsen willen uitproberen. Wheels for Wellbeing biedt ook begeleiding bij de aanschaf van een inclusieve fiets en hulp bij het uitzoeken van beschikbare fondsen voor financiële ondersteuning.

SOLICYCLE

LOCATIE:

Parijs (Île-de-France), Frankrijk

CATEGORIE:

- Brede doelgroep
- Lidmaatschap
- Gemeenschapszin
- Fietsotheek

Solicycle is een initiatief dat reparatiewerkplaatsen in de regio Île-de-France runt. De organisatie wordt gemotiveerd door duurzaamheidsidealen, solidariteit, gemeenschapsopbouw en de economische ontwikkeling van gemeenschappen.

WERKWIJZE

Om fietsen voor iedereen betaalbaar te houden, verkoopt Solicycle de fietsen die ze repareren tegen een kostprijs variërend van € 10 tot € 150. Lidmaatschappen van € 20 per jaar geven leden toegang tot de winkel, bijbehorend gereedschap en alle educatieve materialen. Solicycle wordt door vrijwilligers beheerd en heeft als doel mensen te betrekken die geen toegang hebben tot regulier werk.

ACTIVITEITEN

Solicycle is begonnen met fondsenwerving om een project te financieren genaamd *Un vélo pour 10 ans* (Een fiets voor tien jaar). In dit project sponsort de organisatie minderbedeelde gezinnen die moeite hebben om hun kind van een fiets te voorzien. Dit programma biedt de deelnemende kinderen van 0 tot 10 jaar een fiets aan. Zodra het kind de ene fiets is ontgroeid, wordt deze ingeruild voor een ander exemplaar die beter past. Deelnemende gezinnen krijgen ook gratis toegang tot alle werkplaatsen en reparatiediensten van Solicycle.

STIFTUNG KINDERGLÜCK

LOCATIE:

Dortmund, Duitsland

CATEGORIE:

- Bredere focus
- Circulair

Fietsen betekent vrijheid en is pedagogisch gezien zeer waardevol voor kinderen. Leren fietsen op jonge leeftijd biedt veel voordelen: kinderen trainen hun fysieke vaardigheden, ze vergroten hun actieradius doordat ze mobieler zijn, ze kunnen in hun vrije tijd andere kinderen ontmoeten en fietsen is een vorm van sporten. Veel gezinnen die door armoede worden getroffen, kunnen geen fiets voor hun kind betalen. Het fietsproject KinderGlück stelt jeugdzorgorganisaties en jeugdprofessionals in staat om fietsen voor kinderen aan te vragen. Jaarlijks geeft de stichting enkele honderden kinderen en jongeren toegang tot meer mobiliteit

WERKWIJZE

Het fietsstation KinderGlück bevindt zich in de haven van Dortmund. Kenan en Bilal Güvercin steunen de stichting vrijwillig. Ze knappen de gebruikte, gedoneerde fietsen op zodat ze voldoen aan de veiligheidsnormen. Door een bijkomende samenwerking met het eigen bedrijf van vader en zoon Güvercin, de Galaxy-fietshandel, kan Stichting KinderGlück nieuwe fietsen aanschaffen tegen gunstige prijzen. Daarnaast schenkt het bedrijf ook loopfietsjes en kinderfietsen aan de allerjongsten.

ACTIVITEITEN

Maatschappelijk werkers en professionals vragen fietsen voor kinderen aan bij de stichting en krijgen na onderzoek een bevestigingsmail. Ze kunnen telefonisch een afspraak maken bij het fietsstation en de kinderen mogen ter plaatse een passende fiets kiezen.

RÜCKENWIND

LOCATIE:

Berlijn, Duitsland

CATEGORIE:

- Fietsdiensten
- Circulair
- Kennis delen
- Lidmaatschap

Rückenwind heeft als missie om fietsen in te zamelen voor vluchtelingen. Vluchtelingen kunnen contact opnemen met de organisatie en worden uitgenodigd voor een workshop. Tijdens de workshop kiezen ze een geschikte fiets uit de gedoneerde fietsen, die ze samen met vrijwilligers gaan repareren. Rückenwind staat voor mobiliteit, integratie en duurzaamheid.

WERKWIJZE

De organisatie wordt geleid door vrijwilligers, die in de werkplaatsen samenwerken met vluchtelingen. De vrijwilligers zamelen gedoneerde fietsen in en repareren deze. Op dit moment heeft de organisatie 40 vrijwilligers. Het initiatief wordt op verschillende manier gefinancierd: ze nemen donaties aan (zowel gelddonaties als gebruikte fietsen) en bieden ook lidmaatschappen aan, met een minimumbedrag van € 60 per jaar.

ACTIVITEITEN

In hun workshops leren mensen onder begeleiding hun fiets te repareren. Vluchtelingen en andere geïnteresseerden werken hierbij zij aan zij. Daarnaast organiseren vrijwilligers in samenwerking met andere verenigingen evenementen en fietstochten. Verder geven ze extra gereedschap en fietsonderdelen weg aan mensen die zelf een kleine werkplaats (een zogenoemde *bikehub*) willen openen.

ECOVOLIS

LOCATIE:

Tirana, Albanië

CATEGORIE:

- Bredere doelgroep
- Bieden van fietsdiensten
- Versterken gemeenschapszin
- Storytelling

Ecovolis is een initiatief dat is gericht op het bevorderen van duurzaam vervoer per fiets. Dit is volgens het initiatief van belang omdat het bijdraagt aan een betere luchtkwaliteit, meer burgerparticipatie en een positieve economische, sociale en ecologische ontwikkeling van de gemeenschap.

WERKWIJZE

In samenwerking met *Programi i Alternativave Sociale Stimuluese (PASS)* doneert Ecovolis fietsen aan kinderen in minderbedeelde gemeenschappen door heel Tirana. Daarnaast organiseren ze educatieve fietsactiviteiten voor kinderen in lokale winkelcentra. Het Ecovolis-team maakt dan een fietspad na in een winkelcentrum.

ACTIVITEITEN

Voor kerst schonk Ecovolis 10 fietsen aan kinderen uit een minderbedeelde gemeenschap. In samenwerking met *Children of the World Albania* heeft Ecovolis fietsactiviteiten voor kinderen georganiseerd en fietsen gedoneerd aan het lokale gemeenschapscentrum. Deze fietsen konden kinderen gebruiken om mee te doen aan een georganiseerde fietstocht. Ecovolis runt ook een fietswinkel waar allerlei soorten fietsen gerepareerd en verkocht worden. Tweemaal per maand organiseert het initiatief fietstochten van verschillende lengtes en met verschillende thema's, gericht op groepen toeristen, jongeren en volwassenen.

VARIETY – BIKES FOR KIDS

LOCATIE:

Australië

CATEGORIE:

- Brede focus
- Storytelling

Bikes for Kids is een initiatief van Variety, een liefdadigheidsinstelling voor kinderen in heel Australië. Het initiatief biedt hulp aan gezinnen met kinderen die in een moeilijke economische situatie verkeren. Ze willen voorkomen dat deze kinderen de 'vrijheid, vreugde, onafhankelijkheid en gevoel van inclusie van het bezitten van een fiets' mislopen.

WERKWIJZE

Bikes for Kids is slechts een van de vele liefdadigheidscampagnes die Variety elk jaar organiseert. Het programma begon in 2002 als *radiothon*, dankzij senator Hinch, die zijn dierbare herinneringen aan zijn eerste fiets deelde. In de tien jaar dat de *radiothon* werd georganiseerd, werd meer dan 2,5 miljoen dollar opgehaald, waardoor Variety meer dan 10.000 fietsen en helmen kon schenken aan minderbedeelde kinderen in heel Victoria. De organisatie is volledig gebaseerd op donaties en fondsenwerving. Van de inkomsten worden nieuwe fietsen gekocht.

ACTIVITEITEN

Elk jaar houdt Variety speciale evenementen op een goed bereikbare locatie, waar donateurs, kinderen, gezinnen en vrijwilligers bij elkaar gebracht worden. De dag begint met een spel voor vrijwilligers die moeten samenwerken met een race tegen de klok. De missie van het spel is om in de loop van vier uur meer dan 150 fietsen in elkaar te zetten. Vervolgens kunnen de donateurs getuigen zijn van de impact van hun steun aan het Variety Bikes for Kids-programma: elke donateur die de volledige prijs van een fiets en helm heeft geschonken, krijgt de kans om de kinderen te ontmoeten en hen persoonlijk hun eigen fiets aan te bieden.

B!KE COMMUNITY BIKE SHOP

LOCATIE:

Peterborough, Canada

CATEGORIE:

- Brede doelgroep
- Storytelling
- Lidmaatschap
- Circulair
- Fietsdiensten

B!KE is een door de gemeenschap beheerde fietsenwinkel en werkplaats voor fietsreparatie. Naast fietsonderhoud-workshops organiseert dit initiatief ook een verscheidenheid aan gemeenschapsprogramma's, zoals *earn-a-bike* workshops voor jongeren en volwassenen. Dit zijn avonden waarop vrijwilligers een fiets in elkaar kunnen leren zetten.

WERKWIJZE

B!KE wordt voornamelijk gefinancierd door lidmaatschapsgelden en de trainings- en reparatiediensten die dit initiatief aanbiedt. Een extra inkomstenstroom wordt gegenereerd door de verkoop van fietsonderdelen en -accessoires, opgeknapte fietsen en een beperkte selectie van nieuwe fietsen.

ACTIVITEITEN

In de winkel worden regelmatig open winkelavonden georganiseerd, waar leden gratis gebruik kunnen maken van het gereedschap van de winkel onder toezicht van een bekwame vrijwillige monteur. Niet-leden hebben tegen een kleine vergoeding toegang tot de winkel. In samenwerking met een andere organisatie genaamd *GreenUp* organiseerde ze ook het *Pedal Power* fietseducatieprogramma voor kinderen in de stad. Tijdens het *Pedal Power*-programma leren kinderen door verschillende oefeningen en spelletjes hoe ze veiliger fietsen en zelfverzekerder zijn op hun fiets. Naast het stimuleren van beweging, geeft *Pedal Power* kinderen de vaardigheden en kennis om op de fiets hun buurt te verkennen.

Naast de educatieve programmering heeft B!KE ook drie Fixit-stations in de stad geïnstalleerd. Deze Fixit-stations bieden 24 uur per dag toegang tot gereedschap en fietspompen voor eenvoudige reparaties onderweg.

AROMEIAZERO

LOCATIE:

Sao Paulo, Brazilië

CATEGORIE:

- Brede doelgroep
- Storytelling
- Fietsdiensten
- Kinderen met een beperking of handicap
- Jongerenprogramma

Aromeiazero is een initiatief dat de fiets promoot als instrument voor sociale, culturele en persoonlijke transformatie. De fiets wordt door deze organisatie niet alleen gezien als een democratisch instrument voor de emancipatie van de burger, maar ook als middel om paradigma's te doorbreken en bij te dragen aan autonomie, vrijheid en geluk. De missie van Aromeiazero is gebaseerd op vier strategische pijlers waarbij de fiets impact heeft op mensen: ondernemerschap, onderwijs en cultuur, sociale ontwikkeling en sport

WERKWIJZE

Aromeiazero is een instituut dat in 2011 is opgericht door vier vrienden met interesse in mobiliteit, kunst, stadsleven, levenskwaliteit en sociale innovatie. Het wordt gerund door 10 medewerkers en een aantal vrijwilligers en ondersteund door individuele sponsors en lokale en internationale stichtingen en bedrijven

ACTIVITEITEN

Aromeiazero heeft een reeks aan relevante activiteiten ontwikkeld, waarvan er een aantal wordt toegelicht:

- *Pedala Sampa*: Een straatfestival georganiseerd door en voor een achterstandswijk in São Paulo. Naast een straatfestival organiseert dit programma fietsworkshops, die kinderen leren over fietsmechanica, het opknappen van fietsen en het veilig en autonoom fietsen.
- *Viver de Bike*: Een cursus waarbij 15 jongeren worden opgeleid om de fiets als bron van inkomsten te gebruiken, bijvoorbeeld als fietsbezorger. Elke deelnemer knapt een gedoneerde fiets op, die de deelnemer zelf mag houden.
- *Desafio*: Een uitdaging waarbij 360 medewerkers 60 fietsen monteren in 60 minuten, met hulp van 15 monteurs en hun assistenten. Aan het einde van de challenge worden 60 minderbedeelde kinderen verrast met deze fietsen. De kinderen worden geselecteerd door een lokale liefdadigheidsinstelling. Deze activiteit wordt aan bedrijven aangeboden als (betaalde) teambuildingsactiviteit.
- *Bazar da Bike*: Een bazaar waarvan het grootste deel van de opbrengst bedoeld is om de continuïteit van de projecten van het Aromeiazero Institute te waarborgen. De organisatie biedt verschillende modellen kwaliteitsfietsen voor betaalbare prijzen aan voor kinderen en volwassenen. Ook worden er fietsaccessoires verkocht.
- *Rodinha Zero*: Met deze activiteit worden kinderen van 4 tot 11 jaar gestimuleerd om de fiets te gebruiken voor activiteiten binnen en buiten de school. Rodinha Zero is een inclusief programma: kinderen met een handicap hebben de mogelijkheid om gebruik te maken van toegankelijke fietsen. Dit programma helpt om positieve relaties tussen kinderen op te bouwen.
- *Bike Parada Não Rola*: Veel mensen gebruiken de lockdown-tijd tijdens de coronacrisis om hun huizen op te ruimen. In dit kader moedigt Bike Parada Não Rola mensen aan om tweedehands fietsen te doneren. Na het invullen van een formulier zorgt de organisatie ervoor dat de fietsen worden opgehaald, opgeknapt en vervolgens worden uitgedeeld aan kinderen in nood.

MIERZ WYSOKO

LOCATIE:

Warschau, Polen

CATEGORIE:

- Bredere doelgroep
- Bredere focus, voorbij de fiets
- Gemeenschapszin

De organisatie Mierz Wysoko werd in 2005 opgericht door een groep studenten sociologie en psychologie die ervaring heeft met het geven van trainingen aan kinderen en jongeren. Het belangrijkste doel van de organisatie is om jongeren te ondersteunen in het benutten van hun potentieel en het ontwikkelen van hun capaciteiten. De leden van de organisatie willen met hun activiteiten jongeren een gevoel van zelfvertrouwen en voldoening geven en hun passies helpen ontwikkelen.

WERKWIJZE

In 2013 startte het initiatief activiteiten in Wawer, stadsdeel van Warschau, waar ouders en kinderen samengebracht werden bij de *Wawer Club for Families*. De organisatie heeft een ruimte van het lokale district gekregen, waar sindsdien lessen worden gegeven aan kinderen, ouders en toekomstige ouders. Mierz Wysoko werkt actief samen met andere organisaties die werken op het gebied van maatschappelijk welzijn.

ACTIVITEITEN

Door een fietswerkplaats te runnen, geeft de vereniging jongeren de kans om te leren klussen, repareren en hun eigen fietsen te maken. Deelnemers kunnen hun zelfgemaakte fiets houden, op voorwaarde dat ze deelnemen aan een gemeenschappelijke 'goede daad', zoals honden opvangen, de buurt opruimen of fietsen repareren voor mensen in nood.

NEUE ARBEIT GMBH

LOCATIE:

Stuttgart, Duitsland

CATEGORIE:

- Bredere focus, voorbij de fiets
- Fietsdiensten

Dit initiatief organiseert verschillende activiteiten en programma's. Eén daarvan is het *Fahrradspende*-initiatief, waarbij oude fietsen worden ingezameld en aan minderbedeelden worden gegeven .

WERKWIJZE

De organisatie zegt het jammer te vinden hoeveel 'gepensioneerde' fietsen er stof verzamelen in de kelders en garages van mensen, die nog iemand anders gelukkig zouden kunnen maken. Het doel is om dergelijke fietsen te verzamelen. Als de fietsen beschadigd zijn, worden ze gerepareerd voordat ze worden weggegeven. De fietsen worden gratis of tegen een kleine bijdrage aan mensen en gezinnen in nood gegeven of verkocht als tweedehands fietsen.

ACTIVITEITEN

De fietsen kunnen bij verschillende fietsservicestations in Stuttgart worden gedoneerd. Indien nodig halen zij de fietsen ook gratis op. Bovendien creëren de fietsservicestations banen voor langdurig werklozen, met als doel ze te laten integreren in het werkveld.

FAHRRADGANG

LOCATIE:

Berlijn en Keulen, Duitsland

CATEGORIE:

- Bredere doelgroep
- Gemeenschapszin
- Storytelling

De missie van Fahrradgang is om door mobiliteit de zelfbeschikking, vrijheid en kwaliteit van het leven door te geven. Ze streven dit doel na in samenwerking met andere organisaties in projecten en evenementen.

WERKWIJZE

De organisatie omschrijft zichzelf als een kleurrijke groep mensen die projecten realiseert in Keulen en Berlijn. De organisatie heeft geen winstoogmerk en werkt op vrijwilligersbasis. Ze verzamelen en repareren fietsen. Deze worden weggegeven aan mensen die om financiële, sociale -, gezondheids- of politieke redenen hulp nodig hebben. Ze organiseren regelmatig verschillende evenementen en projecten.

ACTIVITEITEN

Enkele van de projecten die ze organiseren zijn:

- *Schraubertage*: Een activiteit waarbij mensen samenkomen om te leren fietsen en om te leren fietsen te repareren.
- *Montagschrauben*: Elke maandagavond nodigt de organisatie jonge vluchtelingen en maatschappelijk werkers uit in de werkplaats van de 'Stattnast' in Neukölln om samen te repareren, te koken en plezier te hebben.
- *Rad & Spaß in der Manege*: De Fahrradgang organiseerde een evenement in de beroemde jeugdclub 'Manege' aan de Rütli School in Neukölln, Berlijn om fietsen aan de kinderen en jongeren uit de buurt te doneren. Op de dagen van het evenement waren er talloze stands, knutsel- en make-up tafels, een schilderstation, een tafeltennistafel, een kampvuur, muziek en eten.

DE VËLOS BUTTIK

LOCATIE:

Differdange, Luxemburg

CATEGORIE:

- Bredere doelgroep
- Circulaire economie
- Fietsdiensten

De Vëlosbutikk is een winkel gebaseerd op het idee van circulaire economie, met als doel het duurzaam gebruik van consumptiegoederen te bevorderen.

WERKWIJZE

De winkel biedt niet alleen tweedehands fietsen, scooters, skateboards, loopfietsen, kickboards en inline skates aan, maar ook accessoires en sportkleding. Er is een gratis ophaal- en bezorgservice voor inwoners uit het zuiden van Luxemburg die graag tweewielers of andere 'vervoermiddelen' willen doneren. Het is ook mogelijk om 'vervoermiddelen' tegen een onkostenvergoeding te verkopen via de Vëlosbutikk.

De Vëlosbutikk biedt veiligheidschecks en een reparatiedienst voor tweewielers aan. Daarnaast kunnen geïnteresseerden in de werkplaats van de Buttik in verschillende cursussen leren om hun eigen tweewieler te repareren.

ACTIVITEITEN

Vëlosschoul (fietschool) is een project van de Vëlosbutikk, gericht op leerlingen van een basisschool in Differdange. In het kader van dit project worden op de locatie van de Vëlosbutikk verschillende cursussen met betrekking tot fietsen aangeboden. Er is een verkeerstuin waar kinderen en volwassenen kunnen leren fietsen en het omgaan met ander verkeer. Hier krijgen deelnemers ook de kans om mountainbiketechnieken onder de knie te krijgen.

In de omgeving van de Vëlosschoul zijn fietspaden aanwezig, die ook beschikbaar zijn voor lessen. De verkeerstuin is buiten de schooluren open voor bezoekers.

PIKALA BIKES

LOCATIE:

Marrakesh, Marokko

CATEGORIE:

- Jongerenprogramma
- Bredere doelgroep
- Fietsdiensten
- Storytelling
- Circulaire economie

Pikala gebruikt de fiets om jongeren in Marrakesh te scholen en in dienst te nemen in de toeristische en technische sector. Door jongens en meisjes op te leiden tot professionele fietsgidsen, voorziet Pikala hen van extra inkomen. De organisatie heeft ook een trainingsprogramma voor jongeren om fietsmonteur te worden.

Pikala faciliteert kennisuitwisseling tussen Europa en Marokko via educatieve activiteiten zoals verkeersveiligheidslessen, fietslessen voor meisjes en het studentenfietsproject. Om fietsen onder de lokale bevolking te stimuleren, organiseren zij fietsevenementen, waarbij je bijvoorbeeld gratis je fiets kunt repareren en ze hebben hun eigen fietsclub voor de lokale jeugd.

WERKWIJZE

Om de activiteiten te financieren, biedt Pikala professionele fietstochten aan onder begeleiding van hun getrainde jongeren. Daarnaast verhuren ze fietsen. Het geld dat via deze diensten wordt opgehaald wordt opnieuw geïnvesteerd in sociale werkzaamheden. Daarnaast wordt Pikala ondersteund door zowel private als publieke sponsors.

ACTIVITEITEN

- *Fietsrecycling*: Het recyclingproject van Pikala brengt oude fietsen vanuit Nederland naar Marrakesh, waar ze worden opgeknapt om te gebruiken voor sociale fietsprojecten.
- *Hotel fietsservice*: Pikala werkt samen met hotels en riads die Pikala's fietsen verhuren, zodat hotelbezoekers direct kunnen genieten van de vrijheid van fietsen. Ze bieden een kaart aan met aanbevolen fietstochten, zodat iedereen op de fiets van de stad kan genieten. Pikala zorgt voor het fietsonderhoud. Als er een reservering is gemaakt, levert Pikala de fietsen rechtstreeks af bij het hotel of een andere gewenste locatie in Marrakesh.
- *Bezorgservice voor fietsen*: Pikala biedt restaurants een manier om eten te bezorgen. Pikala zorgt hierbij voor de 'chauffeurs', fietsen en isolatiemateriaal voor het eten.

CYCLONOMIA

LOCATIE:

Boedapest, Hongarije

CATEGORIE:

- Brede doelgroep
- Fietsotheek
- Gemeenschapszin
- Storytelling
- Circulair

De belangrijkste doelen van Cyclonomia zijn het ondersteunen en promoten van fietsen in de stad, het stimuleren van onafhankelijk gebruik van gereedschap en om het potentieel van bakfietsen te vergroten. Ze werken met een do-it-yourself-filosofie en recyclen wat ze kunnen. De workshops zijn op basis van vrijwilligerswerk.

WERKWIJZE

Cyclonomia is een collectief dat een gemeenschapswerkplaats runt waar deelnemers elkaar kunnen helpen hun fietsen te repareren, nieuwe fietsen in elkaar te zetten, experimentele fietsen uit te proberen en bakfietsen te gebruiken. Als organisatie met een sociaal, coöperatief en niet-professioneel karakter hechten ze waarde aan hun onafhankelijkheid.

ACTIVITEITEN

Bij Cyclonomia worden fietsen ook gebruikt als een vorm van artistieke expressie. De organisatie moedigt haar leden aan om experimentele fietsen en op fietsen gebaseerde machines te maken in de geest van kunst en fietspromotie. Ze runnen ook een fietsotheek met kinderfietsen van verschillende groottes. Wanneer een kind zijn is fiets ontgroeid, kan de fiets worden geruild voor een beter passend exemplaar uit de voorraad van Cyclonomia.

VELOKITCHEN

LOCATIE:

Dortmund, Duitsland

CATEGORIE:

- Bredere doelgroep
- Gemeenschapszin

De missie van VeloKitchen is om gelijkgestemde mensen samen te laten komen om fietsen te repareren en samen te koken en eten.

WERKWIJZE

Het concept van VeloKitchen is gebaseerd op twee pijlers: de veganistische keuken en de fietswerkplaats. Het wordt gerund door een groep vrijwilligers en wordt uitsluitend gefinancierd door donaties die worden gedaan door bezoekers en gebruikers. Elke persoon bepaalt zelf het bedrag van de donatie. VeloKitchen vindt het belangrijk dat ook financieel achtergestelde studenten, werklozen, vluchtelingen, gepensioneerden, kinderen en jongeren er gebruik van kunnen maken.

ACTIVITEITEN

Elke maandag vanaf 18.00 uur wordt het pand beheerd door de leden van VeloKitchen, die aanwezig zijn tot 22.00 uur. Gedurende deze tijd staat de VeloKitchen open voor iedereen die geïnteresseerd is en hulp zoekt, met of zonder fiets. In de fietswerkplaats kan iedereen met het aanwezige gereedschap aan zijn of haar fiets komen werken. Door de aanwezigheid van anderen voel je je gesteund. Elke enthousiaste hobby-kok kan voor de groep (meestal tussen de 5 en 15 personen) een veganistische maaltijd bereiden in de bijbehorende keuken.

In de loop van de tijd zijn er in samenwerking met VeloKitchen verschillende projecten ontwikkeld in samenwerking met andere initiatieven, bijvoorbeeld de *CriticalMass* Dortmund.

VÉLORUTION

LOCATIE:

Tunis, Tunesië

CATEGORIE:

- Bredere doelgroep
- Gemeenschapszin

Vélorution gelooft dat de fiets de oplossing is voor een aantal met elkaar verbonden problemen, waaronder gezondheid, vervoer, economie, klimaatverandering, genderongelijkheid, toegang tot diensten en de kwaliteit van de openbare ruimte. Daarom richten ze zich op het promoten van fietsen in de hele gemeenschap door burgers en overheden voor te lichten over het gebruik van fietsen in de stad.

WERKWIJZE

Vélorution wordt gefinancierd door een aantal internationale organisaties en door een lokale subsidieorganisatie. Hun culturele en feestelijke aanpak trekt mensen van alle leeftijden aan.

ACTIVITEITEN

Vélorution biedt fietstochten aan, geschikt voor zowel de lokale bevolking als toeristen. Daarnaast hebben ze een fietseducatieprogramma. In dit programma worden niet alleen lessen over fietsonderhoud gegeven, maar ook lessen voor meisjes om culturele barrières bij het leren fietsen te overwinnen.

BIKE! BIKE!

LOCATIE:

Noord-Amerika

CATEGORIE:

- Kennis delen
- Gemeenschapszin

Bike! Bike! is een internationale, jaarlijkse bijeenkomst georganiseerd door en voor *Community Bike Shops*. De conferentie biedt ruimte aan medewerkers van fietsinitiatieven die gedurende een periode van vier dagen in een stad samenkomen om workshops te geven en het sociale netwerk te versterken.

WERKWIJZE

Iedereen die bereid is om zijn of haar kennis te delen over fietstechniek, sociale impact, het aanpakken van ongelijkheid en de toegankelijkheid van fietsen in hun gemeenschap, is uitgenodigd.

ACTIVITEITEN

Workshops worden georganiseerd en geleid door deelnemers. Dit kan gaan over alles dat betrekking heeft op fietsprojecten in de gemeenschap en dit kan in elke vorm, bijvoorbeeld in de vorm van presentaties, workshops, discussiegroepen en fietstochten. Deelnemers die hun eigen workshop willen organiseren, kunnen na de inschrijving hun gegevens invoeren. Wat in het definitieve schema terechtkomt en wanneer het zal plaatsvinden, wordt bepaald door de organisator van de conferentie.

Vaak regelt de organisator van de conferentie de accommodatie, een tot twee maaltijden per dag en fietsen voor geregistreerde deelnemers. De Bike! Bike!-conferenties zijn afgelopen jaren gehouden in:

- Durham, North Carolina, Verenigde Staten in 2020
- Tijuana, Mexico in 2019
- Toronto, Ontario, Canada, in 2019
- Los Angeles, Californië, Verenigde Staten in 2018
- Columbia, South Carolina, Verenigde Staten in 2018
- Winnipeg, Manitoba, Canada 2017
- Alexandria, Virginia, Verenigde Staten in 2017
- Detroit, Michigan, Verenigde Staten in 2016
- Guadalajara, Mexico in 2015
- Columbus, Ohio, Verenigde Staten in 2014
- Columbus, Ohio, Verenigde Staten in 2014
- Tallahassee, Florida, Verenigde Staten in 2014
- New Orleans, Louisiana, Verenigde Staten in 2013

BIKE COLLECTIVES NETWORK

LOCATIE:

Internationaal

CATEGORIE:

- Kennis delen
- Gemeenschapszin

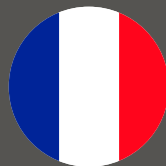
Bike Collectives Network (BCN) is een netwerk waarbij iedereen die betrokken is bij sociale fietsprojecten, met elkaar in contact kan komen en kennis en ervaringen kan delen. BCN werkt aan het verbeteren en stimuleren van de communicatie tussen bestaande en toekomstige *Community Bike Shops*.

WERKWIJZE

Sinds 2008 fungeert de BCN-website als een informatiearchief en een openbaar forum. Het is een gratis ruimte voor mensen om vragen te stellen, te delen wat ze hebben geleerd of om contact te maken met mensen die werken aan sociale fietsprojecten.

ACTIVITEITEN

De Bike Collectives Wiki is gemaakt om de verbinding te leggen tussen fietsinitiatieven en het delen van ideeën. Iedereen is vrij om de inhoud van de site bij te werken. Een geschiedenis van alle wijzigingen zorgt ervoor dat er niets verloren gaat. De ThinkTank is een maillijst waar iedereen die betrokken is bij fietsprojecten advies kan inwinnen, zijn of haar kennis kan delen en belangrijke mededelingen kan doen. Onderwerpen kunnen variëren van het demonteren van roestige fietsen tot het aanvragen van een non-profit status.

L'HEUREUX CYCLAGE, LE RÉSEAU DES ATELIERS PARTICIPATIFS ET SOLIDAIRES

LOCATIE:

Frankrijk

CATEGORIE:

- Kennis delen
- Circulair

L'Heureux Cyclage verenigt meer dan 125 organisaties in Frankrijk die op non-profit basis fietsreparatieworkshops organiseren. De fietsreparatieworkshops, die in 1994 zijn gestart in Grenoble en Lyon, zijn gericht op een actieve promotie van de fiets waarbij hergebruik van fietsen en de opleiding van monteurs van belang zijn.

WERKWIJZE

De basisprincipes van de fietsworkshops zijn:

- actieve promotie van fietsen
- hergebruik en opknappen van fietsen
- overdracht van fietstechnische kennis

ACTIVITEITEN

Het netwerk is georganiseerd rond een aantal werkgroepen gericht op onderwerpen als kennisuitwisseling, financiën, de website, landelijke bijeenkomsten, de nieuwsbrief, de genderkloof in fietsen (fietsfeminisme) en recycling.